

לכבוד צוותי החינוך בכל אתר ואתר

אנו שמחים להציג לפניכם מגוון תוכניות ושיטופי פעולה עם מחלקת ההלכה וההסברה במכון צומת.

התוכניות משלבות תחומי דעת שונים; הלכה, אמונה ומדע, עם דגשים משתנים והתאמה לכל סוגי הפעילות של המוסד החינוכי - לימודי הקודש, החינוך החברתי ומקצועות הליכה.

**א
ב**

האם "פיקוח נפש" מתיר הכול?

!?
הידעת?
קיים את העולמות במעט
בכל מצב פחות על ידי
התלמוד אבטחה ומעקב
לתי"ד (ת"ד)

פיקוח נפש

פיקוח נפש הינה את חובתנו...
חייב להימנע מכל פגיעה בחיי אדם וזוהי את חובתנו
החוק גוזר לפרוץ חומה (לפירוק חומה) לא על ידי גברים ולא על
יד נחשתים, אלא על ידי נחשתי ישראל... (בבבא מציעא)

האם פיקוח נפש מתיר הכול?

התשובה הינה כן, אבל רק כאשר...
לחייב על אישורים חלים כלל האסור... רשעות חובת התורה
לפנינו מאשרים את חובת האסור...

מספר סיפורים נוספים...

"בשבתאי" את חובת התורה...
האסור, בבטחה אסורים...
חייב... אם אסור לחייב כפי ליכוד אלא על אישורי רשע
אסור הכבוד על אישורי תורה...

מד בבבא מציעא...

בבבא מציעא...
בבבא מציעא...
בבבא מציעא...

מעלמות

על מעלמות...
העלמות...
מעלמות...
מעלמות...
מעלמות...
מעלמות...
מעלמות...
מעלמות...
מעלמות...
מעלמות...

!?

מקלדת קיבולית

מקלדת קיבולית...
מקלדת קיבולית...
מקלדת קיבולית...
מקלדת קיבולית...

אלוהי חינוך
SMS
054-7290958
begin!
הייננו מוכנים

הפעלה מרחוק
בישולי נוכחים

להלן פירוט התוכניות מוצעות :

1 | ביקור ב'חויית צומת'

פעילות בסיסית במרכז המבקרים. היכרות עם פעילות מכון צומת בשילוב הלכה וטכנולוגיה בתחומי הביטחון, הרפואה והמרחב הביתי. הכרת עקרונות הפיתוח ההלכ-טכני, הדגמות והתנסות בהפעלת יישומי צומת במרכז המבקרים. משך הפעילות כשעה וחצי, הפעילות מתאימה כפעילות העשרה וחוויה בדגש על הכיתות הנמוכות.

2 | הערכה חלופית

מוכרת ע"י משרד החינוך כחלופת בגרות וכוללת הדרכה מקיפה בנושא שימוש בחשמל בשבת: הנימוקים לאיסור חשמל בשבת, כיבוי והבערה באמצעות חשמל, הפעלת בית חולים בשבת באמצעות פתרונות הלכ-טכניים, הכרת עקרונות הפיתוח ההלכ-טכניים.

למידה והעמקה באמצעות יישומי צומת: הפעלת חיישנים בשבת, בטחון שוטף, אבטחה בשבת ונושאים נוספים. בחלקה השני של התוכנית מקבלים התלמידים חוברת לעבודה עצמית (מונחית) במסגרת למידת המוצגים במרכז 'חויית צומת'. משך הפעילות כשעתיים ומתאימה לקבוצה עד 50 איש.

3 | יום שיא בנושא הלכה וטכנולוגיה

לימוד מעמיק של סוגיות הלכה וטכנולוגיה, סקירת האתגרים הנפוצים ביחס לשמירת שבת בסביבה טכנולוגית – הפעלת מערכות חימום וקירור בשבת, שמירת שבת בשירותים חיוניים (בטחון שוטף, רפואת חירום ובתי חולים) מכשור אלקטרוני – מקלדות, מכשירים סלולאריים ומערכות בקרה. משך הפעילות כ 4 שעות מותאם לתלמידי מגמות או לימודים מוגברים בתחומי מדעים וטכנולוגיה, תורה שבעל פה והלכה.

4 | מערך שיחות בנושא תורה ומדינה

לימוד, עיון ודיון באתגר הרוחני והמעשי של קיום מדינה יהודית מודרנית על פי ההלכה.

3 יחידות בנות שעה ורבע העוסקות בשאלה האם וכיצד ניתן להקים ולהפעיל מדינה מודרנית על פי ההלכה.

• ההיבט התורני -האם בידי התורה וחכמיה כלים מתאימים כדי לספק פתרונות לכל אתגרי המדינה המודרנית.

• ההיבט הטכנולוגי -מעשי - מהם כיווני הפתרון האפשריים, ומה נדרש כדי ליישם אותם בפועל.

• ההיבט החברתי והציבורי – איך ניתן לשמור על זהות יהודית מתוך הזדהות והסכמה רחבה

פעילות מומלצת במסגרת פעילויות החינוך החברתי והערכי במוסדכם.

5 | עבודת גמר -בהנחיית צוות המכון

בהתאם להמלצות והנחיות משרד החינוך כחלופת בגרות בהיקף 5 יחידות לימוד לתלמידים מצטיינים. אפשרי במספר מקצועות – תושב"ע, מדעים ואזרחות. תוכנית זו מבוססת על תהליך תיאום פרטני מול בית הספר ורכז התוכנית.

לוח מחירים

הפעילות	עלות	זמן הפעילות	הערות
ביקור בחוויית צומת	500 ₪	הדרכה - שעה. ביקור חופשי בקומת המוצגים - כ-30 דקות.	לקבוצה עד 50 איש. מתאים לכיתות ה' - ט'
הערכה חלופית	1000 ₪	שעתיים	לקבוצה עד 50 איש.
הערכה חלופית - מורחבת	1350* ₪	3 וחצי שעות	לקבוצה עד 50 איש.
יום שיא - הלכה וטכנולוגיה	1600 ₪	כ 4 שעות	מתאים לכיתות ה- י"ב
מערך שיחות בנושא תורה ומדינה	2500 ₪	3 יחידות - שעה ורבע כ"א.	**פעילות במוסד החינוכי.
עבודת גמר - בהנחיית צוות המכון	ייקבע על פי תיאום	בתיאום עם דרישות המוסד.	

*מחיר השקה להזמנות עד 2/20. מחיר מלא 1500 ש"ח
**המחיר לא כולל עלות הנסיעה

להרחבה נוספת | להלן פירוט תמציתי של חלק מיחידות הלימוד של מחלקת ההלכה וההסברה.

א / הרצאת מבוא - אתגרי המדינה המודרנית

- **חדשנות וקידמה טכנולגית** - קליטת האפשרויות המרובות כחלק מהשפע הא-לוקי (ולא כאיום), והתאמתן לאורח חיים הלכתי. שימוש בכלים טכנולוגיים לשיפור והידור בקיום ההלכה.
- **ההיבט הרעיוני** - האם ניתן לקיים מדינה מודרנית על פי ההלכה? האם קיים 'ארגז כלים הלכתי' המאפשר להתמודד עם צרכים ממלכתיים מורכבים הנובעים מהתפתחות הטכנולוגית ואורח החיים המודרני
- **ההיבט הלימודי תורני** - עיסוק מתחדש בסוגיות הש"ס לאור שינויי המציאות - לקיחת אחריות למציאת פתרונות ציבוריים (ולא פרטיים מגזריים).
- **ההיבט היישומי-מעשי** - שימוש משולב (!! בכלים הלכתיים וטכנולוגיים למציאת פתרונות לצרכים השונים:
  - **במרחב הפרטי** - שימוש בטכנולוגיה עדכנית המשפרת את איכות החיים על פי ההלכה.
  - **במערכות החינוכיות רפואה ובטחון** - הפעלת מערכות גדולות ומורכבות, העוסקות בהצלת חיים ובפעולות מעטפת באופן שוטף על פי ההלכה.
  - **בתעשייה ובתיירות** - קיום תעשייה מתקדמת ויעילה, המאפשרת העסקה וקידום עובדים שומרי שבת - על פי ההלכה.
- **מכון צומת** - סקירת עקרונות ופיתוחים.

ב / חשמל בשבת

- **גדרי האיסור** - מבעיר בונה מוליד, מכה בפטיש וההיבט הכללי.
- **עקרונות ופתרונות - היתרים לכתחילה:**
  - אוטומציה והיתר שביתת כלים בשבת. מגבלות ההיתר (תשובת הרב פיינשטיין ושיטות נוספות).
  - המשכת מצב - גרימת המשך פעולה הנעשית ממילא (כגון ע"י הסרת מונע עתידי).
  - שינוי זרם - יישום ספציפי של הנ"ל בזרם חשמלי - ויסות זרם חשמלי ללא חיבור/ניתוק מעגל חשמלי.
- **היתרים למצבים חיוניים:**
  - מנגנון גרמא - הפעלת מעגל חשמלי בעקיפין - מתאים למצבי הפסד או צורך גדול.
  - **הגדרת הצורך:**
    - עונג שבת לנכים ומוגבלים.
    - צורך חיוני ומכשירי פיקוח נפש.
    - מיעוט בחילול שבת ככל הניתן.
  - **יישומים** - סקירת יישומי צומת שפותחו על פי העקרונות הנ"ל, סקירת הסכמות הפוסקים בענין.

ג / סדנאות - הדגמה ובניית מודלים על בסיס פיתוחי צומת

- יצירת מעגל גרמא.
- יצירת מעגל עם משנה זרם מגנטי.
- **מודל מעגל חשמלי** - 'המשכת מצב'.
- **מודל מעגל חשמלי** - ניתוק וחיבור מעגל מנותק.
- כולל הסבר על היישומים בהם פועל מעגל זה, ולאלו צרכים משמש.

- האתגר:** הטמעת מערכות בעלות טכנולוגיה חדשנית והתאמתן לדרישות ההלכה.
- ניצול האפשרויות לרווחת החיים עפ"י התורה וההלכה.
  - יישוב הקונפליקט המדומה בין הקידמה המובלת ע"י הרוח האנושית לבין השמרנות הדתית והלכתית.
  - **סקירת פיתוחי צומת הבעיה, העיקרון והפתרון:**
    - מכשיר קירור וחימום בשבת - בעיות והפתרונות.
    - מקררים דיגיטליים בשבת.
    - כיריים מסוג אינדוקציה ביום טוב.
    - נרות שבת ללא אש.
    - עזרים לבעלי מוגבלויות - קלנועית, מכשירי שמיעה, בייבי סנס.

- סקירת הבעיה
- בבניה החדשה משולבות מערכות דיגיטליות מסוגים שונים, המבוססות על חיישנים המנטרים את פעילות הדיירים, ומפעילים בהתאם לצורך מערכות חשמליות שונות כתגובה אוטומטית. כך, בעצם שהותו בבית מפעיל המשתמש מערכות חשמליות המיטיבות עימו, כמו פינוי אשפה, הזרמת מים, בקרת תאורה ואנרגיה.
- סקירת הבעיות והפתרונות:**
- הפעלת מוני מים דיגיטליים ללא חילול שבת.
  - משאבות סילוק שפכים.
  - דחסני אשפה.
  - תריסים חשמליים.

- חיישנים להפעלת מכשירים חשמליים על ידי נוכחות או קול אנושי.
- מצלמות במעגל סגור.
- מערכות אזעקה.
- דלתות עם פתיחה חשמלית.

רקע ומבוא:

- ההבדל בין גרמא למעשה ישיר ודינו לעניין שבת ולעניינים אחרים בהלכה נזיקין, רציחה.
- **דין גרמא בשבת:**
  - מקור ההיתר והיקיפו בדברי הגמרא וספרי הפסק.
  - האם כל גרמא בשבת אסורה - ההבדל בין זורה ומכבה.
  - **מנגנון גרמא** - האם הוא דומה להיתר המוזכר בגמרא?
    - שיטת הרב ש.ז. אויירבך.
    - שיטת האוסרים הרב אלישיב ז"ל והרב עמאר הי"ו.
    - שיטת הרב אשר וייס.
  - **לאלו צרכים ניתן להתיר גרמא בשבת.**
    - עונג שבת לבעלי מוגבלויות.
    - כעולות חיוניות ומכשירי פיקוח נפש.
    - ברפואה - בתי חולים, רפואת חירום.
    - בביטחון - צבא בט"ש והגנת ישובים.

בברכה ובתקווה לשיתוף פעולה פורה